

۲۵۶۵.

اساسنامہ

سپاہ پاسداران انقلاب اسلامی

*****
شناسنامه کتاب
*****

✽ اساسنامه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

تیراژ: ۳۰ هزار

تاریخ نشر: اسفند ۱۳۶۱

تنظیم از: ستاد مرکزی واحد بسیج مستضعفین

✽ واحد تبلیغات و انتشارات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

(الف)

*****

فهرست مطالب

*****

بیانات امام خمینی در زمینه تبعیت از قانون و مجلس

۱ - ۲۳

متن اساسنامه

(ب)

از بیانات امام خمینی در زمینه

تبعیت از قانون و مجلس

- ۱ - در اسلام همه کس حتی پیامبر عظیم الشان (ص) در مقابل قانون بی امتیاز در یک صف هستند .
- ۲ - شرف و ارزش انسانها در تبعیت از قانون است که همان تقوی است .
- ۳ - کسانی که با قانون مخالفت می کنند، اینها با اسلام مخالفت می کنند .
- ۴ - ما باید تبعیت از پیغمبر اسلام بکنیم و از ائمه هدی بکنیم و به قانون هم عمل کنیم و هم خاضع باشیم در مقابل قانون .
- ۵ - مرکز همه قانونها و قدرتها مجلس است .
- ۶ - سر تسلیم به مجلس یعنی سر تسلیم به اسلام .

(ج)

اصل یکصد و دهم

وظایف و اختیارات رهبری

- ۱ - تعیین فقهای شورای نگهبان
- ۲ - نصب عالیترین مقام قضائی کشور
- ۳ - فرماندهی کل نیروهای مسلح به ترتیب زیر:
  - الف - نصب و عزل رئیس ستاد مشترک
  - ب - نصب و عزل فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی .
  - ج - تشکیل شورای عالی دفاع مرکب از هفت نفر از اعضای زیر:
رئیس جمهور، نخست وزیر، وزیر دفاع، رئیس ستاد مشترک، فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، و دو مشاور به تعیین رهبر .

اصل یکصد و پنجاهم

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که در نخستین روزهای پیروزی این انقلاب تشکیل شد برای ادامه نقش خود در نگهبانی از انقلاب و دستاوردهای آن پا برجا می ماند. حدود وظایف و قلمرو مسئولیت این سپاه در رابطه با وظایف و قلمرو مسئولیت نیروهای مسلح دیگر با تاکید بر همکاری و هماهنگی برادرانه میان آنها بوسیله قانون تعیین می شود.

اصل یکصد و هفتاد و دوم

برای رسیدگی به جرائم مربوطه به وظایف خاص نظامی یا انتظامی اعضاء ارتش، ژاندارمری و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی محاکم نظامی مطابق قانون تشکیل می گردد ولی به جرائم عمومی آنان یا جرائمی که در مقام ضابط دادگستری مرتکب شوند، در محاکم عمومی رسیدگی میشود. دادستانی و دادگاههای نظامی بخشی از قوه قضائیه کشور و مشمول اصول مربوطه به این قوه هستند.

بسم الله الرحمن الرحيم
اساسنامه سپاه پاسداران انقلاب اسلامي

*****

فصل اول - هدف

*****

ماده ۱ - سپاه پاسداران انقلاب اسلامي نهادي است تحت فرماندهي عالي مقام رهبري که هدف آن و نگهباني از انقلاب اسلامي ايران و دستاوردهاي آن و کوشش مستمر در راه تحقق آرمانهاي الهبي و گسترش حاکميت قانون خدا طبق قوانين جمهوري اسلامي ايران و تقويت کامل بنيه دفاعي جمهوري اسلامي از طريق همکاري با ساير نيروهاي مسلح و آموزش نظامي و سازماندهي نيروهاي مردمي ميباشد.

ماده ۲ - مبارزه قانونی با عوامل و جریان‌هایی که در صدد خرابکاری، براندازی نظام جمهوری اسلامی، و یا اقدام علیه انقلاب اسلامی ایران می‌باشد.

ماده ۳ - مبارزه قانونی با عواملی که با توسل به قوه قهریه در صدد نفی حاکمیت قوانین جمهوری اسلامی باشند.

ماده ۴ - اقدام همانند دیگر نیروهای انتظامی در جهت خلع سلاح کسانی که بدون مجوز قانونی اسلحه و مهمات حمل و نگهداری می‌نمایند.

ماده ۵ - همکاری با نیروهای انتظامی در مواقع لزوم، در جهت برقراری نظم و امنیت و حاکمیت قانون در کشور.

تبصره:

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در زمینه ماموریت‌های مذکور در موارد فوق بعنوان ضابط قوه قضائیه عمل می‌کند.

ماده ۶ - همکاری با دیگر نیروهای انتظامی در جهت حفاظت از اماکن و شخصیت‌های سیاسی و مذهبی به تشخیص شورای تامین محل. (حدود وظایف و اختیارات این شورا قبل قانونی است که تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید).

ماده ۷ - همکاری با ارتش جمهوری اسلامی ایران در مواقع لزوم در جهت پاسداری از استقلال و تمامیت ارضی و نظام جمهوری اسلامی ایران .

تبصره:

موارد لزوم و کیفیت همکاری سپاه با ارتش را شورای عالی دفاع تعیین میکند .

ماده ۸ - همکاری با ارگان اطلاعاتی کل کشور طبق قانونی که به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید .

ماده ۹ - برنامه‌ریزی ، سازماندهی ، اداره و فرماندهی و اجرای آموزشهای عقیدتی ، سیاسی و نظامی اعضاء بسیج مستضعفین بر طبق موازین اسلامی .

ماده ۱۰ - مشارکت در عملیات امدادی به هنگام بروز بلایا و حوادث و انجام خدمات امدادی ، آموزشی ،

تولیدی و جهاد سازندگی به درخواست دولت و با رعایت کامل موازین عدل اسلامی در زمان صلح در حدی که به تشخیص شورای عالی سپاه، آمادگی رزمی لازم را برای انجام ماموریت‌های خود از دست ندهد.

ماده ۱۱ - پرورش و آموزش اعضاء سپاه طبق تعالیم و موازین اسلامی مبتنی بر رهنمودهای ولایت فقیه در زمینه‌های عقیدتی، سیاسی و نظامی در جهت کسب توان لازم بمنظور انجام ماموریت‌های محوله.

*****
فصل سوم - تشکیلات
*****

ماده ۱۲ - بر طبق اصل ۱۱۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی فرماندهی عالی سپاه بعهده مقام رهبری است.

ماده ۱۳ - ارکان تشکیلاتی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران عبارتند از:

الف: فرماندهی کل سپاه

ب: وزیر سپاه پاسداران

ج: شورای عالی سپاه

ماده ۱۴ - سپاه پاسداران از نظر بافت سازماندهی شامل دو حوزه فرماندهی و وزارتی، میباشد که مسئولیت آنها را به ترتیب فرمانده کل و وزیر سپاه بعهده دارند.

ماده ۱۵ - فرمانده کل در زمینه‌های پرسنلی آموزش نظامی، آموزش عقیدتی، سیاسی تبلیغات و انتشارات، تدارکات، لجستیک اطلاعات، طرح و عملیات، امور مربوط به بسیج مستضعفین مسئولیت دارد که برای انجام آن واحدهائی به شرح زیر ایجاد میگردد.

الف: واحد پرسنلی - مسئول پیش‌بینی نیروی انسانی مورد نیاز، پذیرش و انجام امور کارگزینی می‌باشد.

ب: واحد آموزش نظامی - مسئول برنامه ریزی و انجام آموزش‌های نظامی (انفرادی و یگانی) و تخصصی اعضاء سپاه می‌باشد.

ج: واحد آموزش عقیدتی سیاسی - مسئول تعیین محتوای آموزش‌های عقیدتی، سیاسی اعضاء سپاه و بسیج و برنامه ریزی و اجرای آموزش‌های فوق و تربیت و جذب مربی میباشد.

د: واحد تبلیغات و انتشارات - مسئول کلیه تبلیغات و انتشاراتی است که بنام سپاه، از طریق وسائل

ارتباط جمعی (بصورت کتاب ، جزوه ، مجله ، نشریه ،
بیانیه ، تحلیل ، نوار و فیلم و برنامه های رادیویی و
تلویزیونی) نشر و پخش میگردد .

ه : واحد تدارکات و لجستیک - مسئول برآورد
نیازها ، نگهداری و توزیع در زمینه تدارکات تجهیزات و
تاسیسات سپاه می باشد .

و : واحد اطلاعات - مسئول انجام وظایفی است
که قانون آن به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید .

ز : واحد طرح و عملیات - مسئول تهیه طرحهای
عملیاتی ، انجام امور مخابراتی و اعزام نیرو می باشد .

ح : واحد بسیج مستضعفین - وظایف این واحد به
شرحی است که در فصل چهارم این اساسنامه آمده است .

ط : واحد مهندسی - مسئول مهندسی تسلیحاتی
و نظامی ، مهندسی غیر نظامی ، نقشه برداری و جغرافیا
و مخابرات و الکترونیک میباشد .

تبصره

در بندهای "ج" و "د" محتوی و برنامه های آموزش

عقیدتی و سیاسی و انتشارات و تبلیغات باید به تأیید مقام رهبری یا نماینده‌ای که در سپاه تعیین نمایند برسد.

ماده ۱۶ - وزیر سپاه پاسداران در زمینه‌های اداری، مالی، حقوقی، پارلمانی، تهیه تدارکات مسئولیت دارد که برای ایفای آن معاونتهائی بشرح زیر خواهد داشت.

الف: معاونت اداری، مالی، - مسئول پذیرش پرسنل

مورد نیاز وزارت سپاه، انجام خدمات پرسنلی سپاه، هماهنگ نمودن برآورد اعتبارات، تنظیم بودجه، ابلاغ بودجه مصوبه به قسمت‌ها، اجرای بودجه (شامل واگذاری اعتبارات و نگهداری حساب) حسابرسی، نظارت و کنترل در نحوه انجام هزینه‌ها میباشد.

ب: معاونت پارلمانی، حقوقی، - مسئول تهیه و

تنظیم لوایح مورد نیاز سپاه، برقراری ارتباط سپاه با دولت و مجلس، ابلاغ قوانین مصوبه به سپاه، نظارت بر اجرای صحیح قوانین و مقررات، دفاع از حقوق سپاه در مراجع حقوقی و دریافت تدابیر سیاسی دولت و ابلاغ آن به سپاه میباشد.

ج: معاونت لجستیکی و مهندسی - مسئول تهیه

و تأمین نیازمندیهای تدارکاتی و لجستیکی، احداث

تاسیسات مورد نیاز و انجام امور مهندسی می باشد.

ماده ۱۷ - وزیر سپاه پاسداران موظف است با همکاری سازمان امور اداری و استخدامی کل کشور در حدود این اساسنامه طرح تشکیلات وزارت سپاه را تهیه و به تصویب هیئت وزیران برساند.

تبصره:

بودجه این وزارتخانه از ردیف ۱۱۲۰۰۰ سپاه پاسداران تامین میگردد.

ماده ۱۸ - شورایعالی سپاه، به منظور ایجاد هماهنگی بین حوزه های فرماندهی و وزارتی و تنظیم و تصویب خط مشی و طرح و برنامه ها و شرح وظایف قسمتها و دستورالعملها در حوزه فرماندهی در حدود اساسنامه شورای مرکب از مسئولین زیر بنام شورایعالی سپاه تشکیل میگردد.

مصوبات این شورا باید به اطلاع مقام رهبری یا نماینده ای که در سپاه تعیین نمایند برسد و در صورتیکه بوسیله مقام رهبری یا نماینده ایشان نقض نشود، لازم الاجراء خواهد بود:

الف: فرمانده کل

ب: وزیر سپاه

ج: رئیس ستاد مرکزی

د: مسئول واحد بسیج مستضعفین

ه: مسئول واحد اطلاعات

و: مسئول واحد طرح و عملیات

ز: مسئول واحد امور پرسنلی

ح: مسئول واحد تدارکات و لجستیک

ط: مسئول واحد تبلیغات و انتشارات

ی: مسئول واحد آموزش عقیدتی و سیاسی

ک: نماینده رهبری (در صورت وجود)

ماده ۱۹ - مسئولین دیگر واحدهای ستاد مرکزی و معاونین وزیر سپاه می‌توانند در جلسات شورایعالی سپاه بدون حق رای شرکت نمایند.

ماده ۲۰ - جلسات شورایعالی بدون حضور فرمانده کل (و در غیاب وی قائم مقام وزیر سپاه)، (و در غیاب وی قائم مقام وزیر سپاه) و نماینده رهبری در صورت وجود (و در غیاب وی قائم مقام او) رسمیت نخواهد داشت.

جلسات شورایعالی با حضور دو، سوم اعضاء رسمیت یافته و مصوبات آن با اکثریت آراء حاضرین خواهد بود.

ماده ۲۱ - جلسات شورایعالی بطور منظم هفته‌ای یکبار و در مواقع ضروری به درخواست فرمانده کل، یا وزیر سپاه، یا نماینده رهبری (در صورت وجود)، جلسات فوق‌العاده تشکیل میگردد.

ماده ۲۲ - مصوبات شورایعالی در حوزه فرماندهی از طریق سلسله مراتب و مجاری تشکیلات ابلاغ و اجراء میشود.

ماده ۲۳ - فرمانده کل سپاه موظف است ظرف ۴۸ ساعت مصوبات شورایعالی سپاه را جهت اجراء به واحدهای مربوطه ابلاغ نماید و در صورت تخلف یا تصویب شورایعالی گزارش امر به اطلاع مقام رهبری میرسد.

ماده ۲۴ - ستاد مرکزی، واحدهای امور پرسنلی، آموزش نظامی، آموزش عقیدتی سیاسی، انتشارات و تبلیغات، اطلاعات، طرح و عملیات بسیج مستضعفین و مهندسی و تدارکات و لجستیک ستاد مرکزی را تشکیل می‌دهند که تحت ریاست رئیس ستاد اداره میشود، ستاد مرکزی فرمانده کل را در

جهت اجرای اهداف سپاه از طریق برنامه‌ریزی و پشتیبانی و نظارت یاری می‌نماید مسئولین واحدهای ستاد مرکزی معاونین فرمانده کل در تخصص مربوطه بوده و ستاد مرکزی وظایف خود را با همکاری ستادهای دیگر رده‌ها انجام می‌دهد.

ماده ۲۵ - در رده‌های پایین‌تر از فرماندهی کل سپاه تا رده‌ای که شورای عالی سپاه لازم بدانند ستادهائی تشکیل میگردد و شورای هر رده از فرمانده یا قائم مقام آن رده نماینده، نماینده رهبری (در صورت وجود)، رئیس ستاد و مسئولین واحدهای ستادی تشکیل میگردد.

حدود وظایف این شوراها بوسیله شورای عالی سپاه تعیین خواهد شد.

تبصره:

رئیس ستاد و مسئولین واحدهای ستادی به پیشنهاد فرمانده هر رده و با تأیید فرمانده کل منصوب میگردند.

ماده ۲۶ - دفاتر فرمانده کل - بمنظور کمک به فرمانده کل سپاه در انجام وظایف فرماندهی دفاتر زیر تشکیل میشود که مسئولین و اعضاء آنها بوسیله وی نصب

و عزل میگردند.

الف: دفتر فرماندهی - مسئول اداره امور دفتری،
دبیرخانه و روابط عمومی فرمانده کل میباشد.

ب: دفتر تحقیق و بازرسی - مسئول کمک به
فرمانده کل در جهت بررسی صلاحیت افراد پیشنهاد
شده برای انتصابات و نیز آگاهی وی از نحوه عملکرد در
رده‌های مختلف سپاه میباشد.

ماده ۲۷ - دفاتر نماینده رهبری (در صورت وجود)
به منظور کمک به نماینده رهبری در انجام وظایف محوله
دفاتر زیر تشکیل میشود که مسئولین و اعضاء آنها توسط
وی نصب و عزل میگردند.

الف: دفتر نظارت - مسئول نظارت بر کلیه امور
سپاه و تهیه گزارش جهت نماینده رهبری می‌باشد.

ب: دفتر سیاسی - مسئول گردآوری و تدوین و
تحلیل اخبار و رویدادهای سیاسی می‌باشد.

ماده ۲۸ - بافت سازمانی سپاه از نظر فرماندهی
متمرکز بوده و حفظ سلسله مراتب و رعایت نظم و انضباط
کامل در آن ضروری است.

سلسه مراتب فرماندهی در سپاه بترتیب عبارتست از:

۱ - مقام رهبری

۲ - فرمانده کل سپاه

۳ - فرماندهان مناطق

۴ - فرماندهان نواحی

۵ - فرماندهان پایگاهها

۶ - فرماندهان پاسگاهها

ماده ۲۹ - پس از مقام رهبری، فرمانده کل سپاه بالاترین مقام اجرائی در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی است که بوسیله مقام رهبری نصب و عزل میشود و در تمامی امور محوله در برابر مقام رهبری مسئول است و کلیه رده‌های سپاه در برابر او مسئولند.
فرمانده کل سپاه مسئول اجرای دقیق اساسنامه و مصوبات شورایعالی در حوزه فرماندهی میباشد.

ماده ۳۰ - هدایت عملیات و عزل و نصبها در سپاه بعهدہ فرمانده کل سپاه میباشد.

تبصره:

عزل و نصب فرماندهان مناطق به پیشنهاد فرمانده کل و تصویب شورایعالی سپاه انجام میگردد.

ماده ۳۱ - قائم مقام فرمانده کل سپاه رئیس ستاد مرکزی و مسئولین واحدهای ستاد مرکزی پس از تأیید مقام رهبری یا نماینده‌ای که در سپاه تعیین نمایند، از سوی فرمانده کل نصب و عزل میشوند.

تبصره ۱ :

مسئولین واحدهای آموزش عقیدتی، سیاسی و انتشارات و تبلیغات و مسئولین رده‌های پائین‌تر این دو واحد از بین روحانیون مورد تأیید مقام رهبری یا نماینده ایشان در سپاه تعیین میشوند.

تبصره ۲ :

در صورتی که نماینده‌ای از جانب مقام رهبری در سپاه تعیین شود، با موافقت مقام رهبری این عهده‌دار شدن مسئولیت واحدهای آموزش عقیدتی، سیاسی و تبلیغات و انتشارات حق تقدم خواهد داشت.

ماده ۳۲ - قائم مقام فرمانده کل در غیاب فرمانده عهده‌دار کلیه وظایف وی بود و در حضور او فرمانده کل را در اداره سپاه یاری می‌کند.

ماده ۳۳ - در صورت تعیین نماینده‌ای از سوی مقام رهبری در سپاه می‌تواند .

الف: بر کلیه امور سپاه و تصمیمات فرماندهان از نظر انطباق با موازین شرعی و رهنمودهای مقام رهبری نظارت نماید و در صورتی که هر مورد را مغایر تشخیص دهد، مسئولین ملزم به تجدید نظر در جهت انطباق با موازین مذکور می‌باشند .

تبصره:

بمنظور نظارت بر تمامی رده‌های سپاه برای هر رده فردی از روحانیون ذیصلاح را بعنوان نماینده خود تعیین نماید .

ب : با نمایندگانی که مقام رهبری در دیگر نیروهای مسلح تعیین نمایند در جهت ایجاد هماهنگی و رابطه برادرانه بین نیروهای مسلح همکاری نماید .

ماده ۳۴ - شرایط پاسدار - پاسدار به فردی اطلاق میشود که برای جهاد همه جانبه در راه خدا و نگهبانی از انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن بعنوان وظیفه شرعی با داشتن شرایط زیر به عضویت سپاه پاسداران درآمده باشد .

الف: اعتقاد به مبانی اسلام، انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی.

ب: اعتقاد و التزام عملی به ولایت فقیه.

ج: التزام عملی به احکام اسلام و قوانین جمهوری اسلامی و رعایت موازین اخلاق اسلامی.

د: عدم عضویت در احزاب و گروه‌ها و سازمان‌های سیاسی.

ه: حسن شهرت و عدم سوء سابقه.

تبصره:

فرماندهان سپاه به ویژه فرمانده کل علاوه بر شرایط فوق باید آشنائی لازم به مسائل عقیدتی، سیاسی و تخصصی داشته و از قدرت مدیریت کافی برخوردار باشند.

فصل چهارم - اساسنامه واحد بسیج مستضعفین

ماده ۳۵ - هدف از تشکیل واحد بسیج مستضعفین ایجاد توانائی‌های لازم در کلیه افراد معتقد به قانون اساسی و اهداف انقلاب اسلامی به منظور دفاع از کشور،

نظام جمهوری اسلامی و همچنین کمک به مردم هنگام بروز بلایا و حوادث غیر مترقبه با هماهنگی مراجع ذیربط میباشد.

ماده ۳۶ - به منظور اجرای ماده ۹ اساسنامه سپاه پاسداران وظایف بسیج به شرح زیر می باشد.

۱ - آموزش نظامی در حد توانائی دفاع از نظام جمهوری اسلامی ایران و تمامیت ارضی کشور.

۲ - تعلیم و تربیت در زمینه های عقیدتی سیاسی و تخصصهای مورد نیاز.

۳ - سازماندهی اعضای بسیج

۴ - تهیه طرحهای دفاعی با هماهنگی سایر ارگانهای ذیربط .

تبصره:

کلیه سازمانها و ارگانهاییکه با نامهای گوناگون در زمینه آموزش نظامی و آمادہ سازی در بسیج مردم فعالیت دارند بجزر خدمت وظیفه عمومی منحل گردیده و این فعالیتها در سپاه متمرکز میگردد.

ماده ۳۷ - هر شهر بسته به وسعت و جمعیت به چند منطقه مقاومت و هر منطقه مقاومت به چند ناحیه مقاومت و هر ناحیه مقاومت به چند پایگاه مقاومت تقسیم میگردد، که هر پایگاه مقاومت شامل گروههای سازمان یافته خواهد بود.

تبصره:

برکها و قصبات و دهات کشور دارای هسته‌های مقاومت بسیج خواهند بود.

ماده ۳۸ - سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هسته‌های مقاومت محلی را با همکاری روحانیون و معتمدین محل و شوراهای محلی قانونی در سطح کلیه محلات تشکیل می‌دهد.

تبصره:

هسته‌های مقاومت بسیج کوچکترین واحد بسیج است.

ماده ۳۹ - گسترش واحدهای محلی بسیج باید به گونه‌ای باشد که در کوتاهترین مدت ممکن در تمامی محله‌ها هسته‌های مقاومت تشکیل شود.

ماده ۴۰ - در رده‌های اجرائی بسیج به تناسب اقشار و صنوفی که تحت پوشش آن بسیج‌اند یک نفر از هر قشر و صنف از افراد موجه و قابل اعتماد و یک نفر از روحانیون موجه محل به سرپرستی مسئول واحد بسیج مربوطه شورای بسیج را تشکیل می‌دهند. این شورا برای مسئول بسیج شورای مشورتی خواهد بود و تصمیم گیرنده نهائی مسئول بسیج است.

تبصره:

روحانی شورا باید به تائید مقام رهبری یا نماینده ای که در سپاه تعیین نمایند، یا نماینده رهبری در هر رده برسد. دیگر اعضاء شورا بوسیله مسئول بسیج و روحانی شورای مربوطه تعیین میشوند.

ماده ۴۱ - افراد ارتش بیست میلیونی به صورت زیر دسته‌بندی میشوند:

الف: اعضای عادی - عموم اقشار معتقد به قانون اساسی جمهوری اسلامی و اهداف انقلاب اسلامی که پس از گذراندن دوره آموزش عمومی به عضویت عادی ارتش بیست میلیونی (بسیج مستضعفین سپاه پاسداران انقلاب اسلامی) در آمده و سازماندهی می‌شوند، و در حدود

قوانین و مقررات فعالیتهای پشتیبانی و رزمی زمان جنگ،
و همچنین فعالیتهای عمرانی، خدماتی، اجتماعی، سیاسی،
و اطلاعاتی خواهند داشت.

ب: اعضای فعال - افرادی هستند که پس از
گذراندن دوره‌های آموزش عمومی سازماندهی شده و با
تداوم آموزش و برنامه‌های ویژه انسجام آنها حفظ خواهد
شد.

تبصره:

اعضای عادی و فعال از پرسنل کادر ثابت نبوده
و حقوق ثابت دریافت نخواهند کرد.

ج: اعضای ویژه - افراد فعالی هستند که صلاحیتهای
یک پاسدار را دارا میباشند. و دارای پرونده آموزشی و
فردی بوده و به هنگام نیاز سپاه بطور تمام وقت در
اختیار سپاه قرار میگیرند این افراد دارای کارت مخصوص
بوده و در رابطه منظم با سپاه هستند.

ماده ۴۲ - کلیه افراد و مسئولین واحدهای ستادی
بسیج و فرماندهان مراکز بسیج و فرماندهان منطقه مقاومت
(در شهرها) از پاسداران خواهند بود فرماندهان ناحیه

مقاومت پاسدار و یا از اعضای ویژه بسیج، فرماندهان پایگاه مقاومت از اعضای ویژه و فرماندهان گروههای مقاومت از اعضای فعال خواهند بود.

*****
فصل پنجم - مواد تکمیلی
*****

ماده ۴۳ - بر اساس اصل یکصد و هفتاد و دوم قانون اساسی جرائم مربوطه به وکلائف خاص نظامی یا انتظامی اعضاء سپاه پاسداران در محاکم نظامی رسیدگی میگردد. ولی جرائم عمومی آنها یا جرائمی که بعنوان ضابط دادگستری مرتکب میشوند در محاکم عمومی رسیدگی میشود.

ماده ۴۴ - شکایات، تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به اعضاء سپاه پاسداران یا قسمتها و یا آئین نامه های مورد عمل در سپاه را دیوان عدالت اداری رسیدگی خواهد نمود.

ماده ۴۵ - شورای عالی سپاه پاسداران موظف است ظرف ۶ ماه ضوابط پاکسازی در سپاه را تهیه به بصورت لایحه تقدیم مجلس شورای اسلامی نماید.

ماده ۴۶ - در صورتی که یکی از اعضاء سپاه در زمان صلح بیش از ۱۵ روز و در زمان جنگ بیش از ۵ روز غیبت غیرموجه داشته باشد فراری محسوب شده و بوسیله دادگاه نظامی مورد پیگرد و تنبیه قانونی قرار می‌گیرد، تنبیهات مربوط به غیبت کمتر از حد فرار طبق مقررات انضباطی خواهد بود که به تصویب شورای عالی سپاه می‌رسد.

ماده ۴۷ - سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران از نظر سیاسی و عقیدتی تابع ولایت فقیه بوده و از کلیه احزاب و گروه‌های سیاسی مستقل می‌باشد و خود نیز هرگز نباید در جامعه شخصیت حزبی پیدا کرده بصورت یک حزب یا سازمان سیاسی عمل نماید.

ماده ۴۸ - اعضاء سپاه پاسداران انقلاب اسلامی حق عضویت در هیچ حزب و گروه یا سازمان سیاسی را ندارند. و ادامه عضویت آنها موجب اخراج از سپاه خواهد شد.

ماده ۴۹ - نیازهای اساسی گذران زندگی مسکن، درمان پاسدار و خانواده وی در دوران خدمت و از کار افتادگی و بازنشستگی نیز تامین میشود. ضوابط آن در

آئین‌نامه‌ای که بر تصویب شورایعالی سپاه میرسد، تعیین خواهد شد.

اساسنامه فوق‌مشمول بر چهل و نه ماده و شانزده تبصره در جلسه روز دوشنبه پانزدهم شهریور ماه یکم هزار و سیصد و شصت و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و به تائید شورای نگهبان رسیده است.